

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2003. gada 7. janvāra
rīkojumu Nr. 6

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0145

Profesija

Vides dizainers

Kvalifikācijas līmenis

4

Nodarbinātības apraksts

Vides dizainers plāno un īsteno radošas idejas vides mākslas jomā, patstāvīgi veic ar kultūrvidi saistītu pasūtījumu (vizuālā reklāma, ēku eksterjera un interjera noformējums) izpēti, skiču piedāvājuma izstrādi, projekta prezentāciju, tā izpildes organizēšanu un autoruzraudzību. Vides dizaina speciālists var veikt individuālo uzņēmējdarbību, organizēt un vadīt citu speciālistu darbu, sadarboties ar arhitektiem, māksliniekiem, strādāt dažādos uzņēmumos un birojos.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Veikt vides dizaina projekta datu analīzi.	1.1. Analizēt ar iecerēto projektu saistīto informāciju. 1.2. Analizēt projekta pamatuzdevumus, tā realizācijas iespējas un aktualitāti. 1.3. Iegūt informāciju par projekta realizācijas tehnoloģiskajām iespējām 1.4. Veikt projektā izmantojamo materiālu izpēti 1.5. Vērtēt projekta konstruktīvās un ekspluatācijas īpatnības
2. Izstrādāt vides dizaina projektu.	2.1. Noteikt ieceres risinājuma veidus un projekta realizācijas iespējas. 2.2. Izveidot projekta konceptuālo modeli. 2.3. Izstrādāt kompozicionālā, koloristiskā un stilistiskā risinājuma variantus 2.4. Novērtēt projekta māksliniecisko un funkcionālo nozīmi. 2.5. Noteikt projekta vizualizācijas optimālo risinājumu. 2.6. Sastādīt projekta vizuālo, tehnisko un tehnoloģisko aprakstu
3. Sagatavot projekta dokumentāciju.	3.1. Izvēlēties projekta veidošanas dokumentācijas standartu 3.2. Sagatavot projekta saskaņošanai nepieciešamo dokumentāciju 3.3. Veikt projekta kalkulāciju 3.4. Izstrādāt projekta realizācijas grafiku 3.5. Saskaņot lietišķo dokumentāciju ar pasūtītāju
4. Organizēt projekta prezentāciju	4.1. Sagatavot prezentācijas materiālus 4.2. Izvēlēties prezentācijas veidu 4.3. Sagatavot prezentācijas scenāriju 4.4. Demonstrēt projektu 4.5. Izvērtēt prezentācijas norisi atbilstoši iecerei 4.6. Apkopot rezultātus datu bāzē
5. Plānot projekta realizāciju.	5.1. Izvēlēties speciālistus projekta realizēšanai 5.2. Informēt komandu par projekta realizācijas grafiku 5.3. Informēt speciālistus par darba uzdevumiem un to apjomiem 5.4. Noteikt uzdevumus katram komandas loceklim 5.5. Noteikt iespējamus materiālos resursus 5.6. Sastādīt projekta realizācijas izdevumu tāmi
6. Veikt projekta izpildes autoruzraudzību.	6.1. Uzraudzīt realizācijas atbilstību projekta koncepcijai 6.2. Uzraudzīt veicamo darbu izpildes atbilstību projektam 6.3. Kontrolēt projekta realizācijas izpildes termiņus 6.4. Konsultēt speciālistus par projekta koloristikas atbilstību konceptuālajam modelim 6.5. Informēt struktūrvienības vadītāju par problēmsituācijām

7. Noteikt projekta realizācijas kvalitāti.	7.1.Pārbaudīt projekta māksliniecisko un funkcionālo atbilstību iecerei 7.2.Novērtēt realizētā projekta tehnisko izpildījumu 7.3.Analizēt projekta realizācijas gaitu 7.4.Apkopot rezultātus datu bāzē
---	---

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi:

- organizatoriskie – patstāvīga darba plānošana un izpilde, darbs komandā, var vadīt 3. profesionālās kvalifikācijas līmeņa speciālistus
- fizikālie – nav
- bioloģiskie – nav
- ķīmiskie – nav

Īpašas prasības uzdevumu veikšanai:

- radošā domāšana

Prasmes

Kopīgās prasmes nozarē	Specifiskās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Ievērot savstarpēji saistīto darba procesu izpildes secību • Racionāli organizēt darbu • Lietot dizaina nozares standartus • Pielietot nozares terminoloģiju valsts valodā un svešvalodās • Lietot datoru operatīvās sistēmas • Lietot teksta un grafikas redaktoros un citas biroja programmas • Zīmēt skices • Sistematizēt un saglabāt uzkrāto informāciju • Lietot ar nozari saistīto juridisko dokumentāciju un terminoloģiju • Izvēlēties atbilstošākos materiālus • Kalkulēt materiālu daudzumu un to izdevumus • Ievērot darba drošības, elektrodrošības, ugunsdrošības un higiēnas prasības 	<ul style="list-style-type: none"> • Pielietot vides novērtēšanas metodes un pārveidošanas principus • Saskaņot mākslinieciskos izteiksmes līdzekļus ar izvēlētajām tehnoloģijām • Izmantot nozares zinātniskos un lietišķos pētījumus • Veikt darba uzdevuma detalizētu analīzi • Projektēt vides dizaina objektus • Sagatavot dizaina projekta materiālus • Strādāt projektam atbilstošā datorprogrammā • Realizēt māksliniecisko ideju, izmantojot datortehnoloģiju un citas mūsdienu tehnoloģijas • Veidot dizaina objekta maketu • Novērtēt kultūrvēsturiskās vērtības 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunicēties ar citiem darbiniekiem un klientiem • Pielietot valsts un svešvalodu zināšanas • Prast veikt darbu patstāvīgi vai komandā • Plānot savu profesionālo darbību un noteikt prioritātes • Lietot specifiskos informācijas avotus • Papildināt un padziļināt savas zināšanas • Formulēt un argumentēt savu viedokli • Pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību par sekām • Risināt darba gaitā radušās konfliktsituācijas • Plānot, sagatavot un veikt prezentāciju • Organizēt un vadīt darba procesu • Analizēt darba rezultātus • Pielietot darba ētikas principus

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Svešvalodas profesionālās leksikas un saziņas līmenī : - angļu val. - vācu val.			
Profesionālā ētika			
Saskarsmes psiholoģija			
Mākslas un kultūras vēsture			
Autortiesību un patentu likumdošana			
Uzņēmējdarbības un mārketinga pamati			
Vide un vizuālā komunikācija			
Datorzinības: - grafiskās datorprogrammas			
Tipografika			
Koloristika			
Projektēšanas pamati			
Vizuālo elementu organizēšana: - zīmēšanas pamati - kompozīcijas pamati - gleznošanas pamati			
Lietišķā grafika			
Tiražēšanas tehnoloģijas			
Interjera projektēšanas pamati			
Dizaina objektu maketēšana			
Arhitektūras pamati			
Darba drošība			
Vides aizsardzība			
Dizaina materiālu tehnoloģija			
Ergonomika			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Viktorija Javkina - dizainere, "DISTUDIJA" kreatīvā direktore.
- BKI as. prof. Jānis Kārklīšs – dizainers, Dizaina savienības biedrs.
- LMA as. prof. Gunārs Glūdiņš – LMA funkcionālā dizaina nodaļas vadītājs.
- Edvīns Vecumnieks – arhitekts, "ARHITEKTA VECUMNIEKA BIROJS" vadītājs.
- Mihails Kopeikins – datordizainers, SPPI datordizaina katedras vadītājs.

Konsultanti:

- Valdis Kavacs - Latvijas Kultūras ministrijas, Kultūrizglītības centra Izglītības attīstības daļas vadītājs
- Prof. Alnis Mitris - LMA Vides dizaina nodaļas vadītājs
- Jānis Borgs - dizainers

Profesijas standarta eksperti:

- Inguna Lauce, Latvijas Dizaineru savienības priekšsēdētāja;
- Ruta Čaupova, Latvijas Mākslinieku savienības prezidenta vietniece;
- Gunārs Glūdiņš, Latvijas Mākslas akadēmijas Funkcionālā dizaina nodaļas vadītājs.